

Chủ tịch Hồ Chí Minh với Phật giáo Việt Nam

ISSN: 2734-9195 13:30 02/01/2026

Mối quan hệ giữa Chủ tịch Hồ Chí Minh và Phật giáo là mối quan hệ hài hòa, dựa trên những giá trị nhân văn chung, chứ không phải là sự đồng nhất giữa tôn giáo và chính trị.

Tác giả: **Trà Bình**

Trong cuộc đời hoạt động cách mạng của Chủ tịch Hồ Chí Minh, mối quan hệ giữa Người với Phật giáo là một phương diện đặc biệt, thể hiện chiều sâu văn hóa, tư tưởng và tinh thần nhân văn. Đây không chỉ là sự gắn bó mang tính tín ngưỡng cá nhân, mà còn là sự gặp gỡ và đồng hành trên nền tảng những giá trị đạo đức tiến bộ, hướng đến con người và dân tộc.

Trên cơ sở nhận thức ấy, **Chủ tịch Hồ Chí Minh** luôn trân trọng, thấu hiểu và đánh giá đúng vai trò lịch sử của Phật giáo trong đời sống tinh thần của nhân dân Việt Nam.

Trên bình diện tư tưởng, giữa Chủ tịch Hồ Chí Minh và Phật giáo có nhiều điểm tương đồng sâu sắc. Giáo lý Phật giáo hướng con người đến tinh thần từ bi, hỷ xả, vô ngã, vị tha, cứu khổ cứu nạn, nhằm xây dựng một đời sống đạo đức lành mạnh, bình đẳng và an lạc. Trong khi đó, toàn bộ sự nghiệp cách mạng của Chủ tịch Hồ Chí Minh nhất quán với mục tiêu giải phóng con người khỏi áp bức, bất công, đem lại tự do, hạnh phúc và cuộc sống ấm no cho nhân dân.

Từ sự tương đồng ấy, Người nhìn nhận **Phật giáo** không chỉ với tư cách là một tôn giáo, mà còn là một hệ giá trị đạo đức - văn hóa có nhiều yếu tố tích cực đối với xã hội.

Chủ tịch Hồ Chí Minh từng khẳng định: *“Tôn chỉ mục đích của đạo Phật nhằm xây dựng cuộc đời thuần mỹ, chí thiện, bình đẳng, yên vui và ấm no”*.

Ảnh sưu tầm.

Tinh thần từ bi của Phật giáo có sự tương thông rõ rệt với tư tưởng nhân đạo sâu sắc của Chủ tịch Hồ Chí Minh. Người luôn nhấn mạnh rằng: cách mạng trước hết là vì con người, vì cuộc sống của nhân dân lao động. Trong suy nghĩ và hành động, Chủ tịch Hồ Chí Minh đề cao tình thương yêu con người, kể cả với những người lầm lỗi nhưng biết hối cải. Ngay trong chiến tranh, Người vẫn yêu cầu đối xử nhân đạo với tù binh, hạn chế tối đa đau thương cho dân thường, bởi mục tiêu cuối cùng của đấu tranh cách mạng không phải là hủy diệt, mà là chấm dứt khổ đau, đem lại hòa bình và cuộc sống tốt đẹp hơn cho con người.

Giáo lý vô ngã, vị tha của đạo Phật cũng được thể hiện sinh động trong phong cách sống và đạo đức của Chủ tịch Hồ Chí Minh. Suốt cuộc đời, Người sống giản dị, thanh bạch, không màng danh lợi, quyền uy, luôn đặt lợi ích của Tổ quốc và nhân dân lên trên lợi ích cá nhân. Dù ở cương vị cao nhất của Nhà nước, Người vẫn tự nhận mình là người phục vụ nhân dân. Tinh thần hy sinh cái riêng vì cái chung, chống chủ nghĩa cá nhân và đề cao trách nhiệm công vụ mà Người thường xuyên nhắc nhở cán bộ, đảng viên chính là biểu hiện cụ thể của tư tưởng vô ngã, vị tha trong đời sống.

Không chỉ gặp gỡ về tư tưởng, Chủ tịch Hồ Chí Minh còn thể hiện thái độ nhất quán trong chính sách tôn trọng tự do tín ngưỡng, trong đó có Phật giáo. Ngay sau **Cách mạng Tháng Tám năm 1945**, Người khẳng định quyền tự do tín ngưỡng và không tín ngưỡng là một trong những quyền cơ bản của công dân, đồng thời luôn nhấn mạnh đoàn kết lương - giáo là bộ phận quan trọng của khối

đại đoàn kết toàn dân tộc. Theo Người, đồng bào Phật giáo cũng như đồng bào các tôn giáo khác đều là con dân nước Việt, có quyền và nghĩa vụ đóng góp cho sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc.

Trong thực tiễn, Chủ tịch Hồ Chí Minh có nhiều hành động cụ thể thể hiện sự quan tâm và trân trọng đối với Phật giáo. Người nhiều lần thăm hỏi, gửi thư chúc mừng các dịp lễ Phật đản, động viên tăng ni, Phật tử phát huy truyền thống yêu nước, gắn bó với dân tộc, tích cực tham gia kháng chiến và kiến quốc. Người đánh giá cao vai trò lịch sử của Phật giáo trong quá trình đồng hành cùng dân tộc, đồng thời khuyến khích Phật giáo tiếp tục phát huy tinh thần “**hộ quốc an dân**”, góp phần xây dựng xã hội nhân ái, ổn định và phát triển.

Có thể khẳng định, mối quan hệ giữa Chủ tịch Hồ Chí Minh và Phật giáo là mối quan hệ hài hòa, dựa trên những giá trị nhân văn chung, chứ không phải là sự đồng nhất giữa tôn giáo và chính trị. Đó là sự gặp gỡ giữa tinh thần yêu nước, thương dân của người cách mạng với tinh thần từ bi, hướng thiện của Phật giáo.

Ngày nay, nhìn lại tư tưởng và hành động của Chủ tịch Hồ Chí Minh đối với **Phật giáo Việt Nam**, chúng ta càng thấy rõ giá trị văn hóa và nhân văn sâu sắc của Người, đồng thời rút ra những bài học về khoan dung, tôn trọng và phát huy những giá trị tích cực của tôn giáo trong việc củng cố khối đại đoàn kết toàn dân tộc, vì hòa bình, độc lập và hạnh phúc của nhân dân.

Tác giả: **Trà Bình**